

Serie artikelen over dyslexie

Luc koning

Inleiding

Dyslexie is een blijvend onderwerp. Er blijven altijd kinderen met verharde vertragingen in de leesontwikkeling. Ging het enkele jaren geleden over de vraag of er echt wel zoveel kinderen met dyslexie zijn en of dat ook niet aan de kwaliteit van het onderwijs ligt, tegenwoordig zijn er weer discussies over de inhoud van het dyslexie-concept. Bij die discussie (en de voorafgaande) sluit de nu volgende artikelenserie aan.

Inhoud

In de vorm van een serie korte artikelen zullen enkele capita selecta uit het domein van de dyslexie worden weergegeven.

Steeds wordt na de publicatie op LinkedIn de pdf-versie op de Pravoo-website geplaatst. Het gaat om de volgende artikelen:

1. Moet dyslexie gebaseerd zijn op de mate waarin kinderen snel kunnen lezen?
2. Is de centrale rol voor een woordtoets zoals de DMT legitiem?
3. Als het RID stelt dat na een behandeling 75% van de kinderen weer op groepsniveau functioneert, wat betekent dat dan?
4. Is het waar dat de meeste kinderen met dyslexie ook emotionele problemen hebben?
5. Is het goed dat de hulp aan kinderen met ernstige leesproblemen uitgevoerd wordt door het systeem van zorginstellingen zoals we dat nu kennen?
6. Is het verantwoord dat zorginstellingen bij hun hulp ook inzetten op het leren snel te lezen?
7. Hoe is het mogelijk dat de prevalentie-cijfers van dyslexie zo hoog zijn?
8. Is het juist dat het NKD het voor het zeggen heeft als het gaat om het stellen van eisen en normen?
9. Is het waar dat als het technisch lezen zwak is dat "het hem dan ook niet gaat worden bij het begrijpend lezen" (citaat)?
10. Is het waar dat scholen voldoende doen aan de begeleiding op ondersteuningsniveau 2 en 3?
11. Is het waar dat kinderen met dyslexie over zeer grote talenten beschikken op andere gebieden?
12. Is het waar dat touwtjespringen de leesprestaties kunnen verbeteren?
13. Is het functioneel dat een kind de diagnose dyslexie krijgt?
14. Het geheel zal afgesloten worden met een slotartikel over restdiscussies

1. Moet dyslexie gebaseerd zijn op de mate waarin kinderen snel kunnen lezen?

Het eerste artikel in de serie van 14 over actuele discussies met betrekking tot dyslexie. In dit artikel wordt gesteld dat de huidige focus op snel kunnen lezen een ongewenste focus is.

1.1 Twee invalshoeken

Dyslexie als tempoprobleem

Bij het toekennen van de diagnose *dyslexie* zijn er twee invalshoeken. De huidige invalshoek maakt onderscheid tussen een vermoeden van dyslexie en de diagnose/het label dyslexie. Een school kan een vermoeden van dyslexie aangeven als een kind op een woordtoets (DMT of Boom-woordtoets) driemaal achtereenvolgend een E heeft gescoord. Het kind hoorde tijdens die 3 halfjaarlijkse peilingen tot het 10% zwakste lezers. Daarnaast moet de school aan een inspanningsverplichting voldoen, namelijk dat ze het desbetreffende kind gedurende 1 jaar minimaal 2 maal per week 30 minuten speciale leesbegeleiding hebben geboden op ondersteuningsniveau 3.

Dan kunnen de ouders het kind aanmelden bij een zorginstelling die vervolgens o.a. bekijkt of het kind tot de 6,7% zwakste lezers behoort. Zowel de school als de zorginstelling maken gebruik van toetsen waarbij wordt gemeten in hoeverre een kind snel (en nauwkeurig kan lezen). Men werkt met percentielen. Hoort een kind tot de E – lezers dan zegt dat iets over hoe het kind zich verhoudt tot de gemiddelde lezers. Daar zitten twee problemen aan, namelijk dat het snel iets kunnen (snel letters benoemen, snel woorden lezen, snel cijfers benoemen) de dyslexie definieert. Dyslexie is dan een probleem op het gebied van het snel iets kunnen.

Dyslexie als redzaamheidsprobleem

Het is de vraag of driemaal een E gerechtvaardigd is. Uit onderzoek (Koning, 2024) blijkt dat de leesontwikkeling van kinderen (met leesproblemen) nogal fluctueert. Dat betekent dat als een kind tweemaal een E scoort, dan een D en dan tweemaal een E heeft het nog steeds geen specialistische begeleiding kan ontvangen en zijn we 2½ jaar verder. Maar het grote probleem is dat men de kinderen beoordeelt op basis van waarop het diverse dingen snel kan doen. Dat is een achterhaald idee.

Er is ook een andere benadering van dyslexie. Dyslexie wordt binnen het redzaamheidsconcept als volgt gedefinieerd: *Dyslexie is een voor de functionele geletterdheid persistente, ontoereikende leesvaardigheid, ondanks de geboden speciale leesbegeleiding.*

Centraal in deze definitie staan de volgende basisbegrippen:

- Voor de functionele geletterdheid: voor de bepaling van dyslexie moet niet een percentielnorm de hoofdrol spelen, maar de vraag of het kind het risico loopt niet op

tijd een redzaam leesniveau te halen. Bij het redzaamheidslezen gaat het erom dat een kind midden groep 6 één woord per seconde moet kunnen lezen op een woordtoets met drie typen woorden (mkm- mmkmm-, meerlettergrepige woorden). Dat tempo is voldoende zodat het begrijpend lezen niet wordt belemmerd. Dat betekent dat bij deze visie niet geïsoleerd naar het technisch lezen wordt gekeken, maar technisch lezen altijd in functie wordt gezien van het tekstbegrip.

- Persistente: dat betekent dat de problemen blijvend zijn. In artikel 3 zal ik aangeven dat veel kinderen na afloop van specialistische begeleiding geen leesproblemen meer hebben. Je moet je dan afvragen of ze ooit dyslexie hebben gehad,
- Ondanks geboden speciale leesbegeleiding: Uit onderzoek van de inspectie in 2019 bleek dat veel kinderen met leesproblemen geen speciale leesbegeleiding ontvangen en uit mijn eigen onderzoek (Koning, 2024) bleek dat 30% van de leerkrachten geen gebruik maakt van speciale programma's voor kinderen met leesproblemen.

2. Waarom is de huidige op snel lezen gerichte benadering van leesproblemen ongewenst?

Naast het feit dat dyslexie niet alleen een tempoprobleem is, maar ook een nauwkeurigheidsprobleem, is het grootste probleem van de huidige focus op snel kunnen lezen dat men zich in de therapie ook richt op het leren snel te lezen. In het onderwijs kiest men vaak voor racelezen (google maar eens op racelezen) met zandloper of stopwatch en in veel zorginstellingen voor kinderen met dyslexie wordt er ook onder tijdsdruk gelezen.

Twee illustraties

Expertisecentrum dyslexie

<https://www.expertisecentrum-dyslexie.nl/dyslexiebehandeling/opbouw-behandeling>

Citaat: Door herhaald lezen met **tijdsmeting** en het flitsen van letters en woorden wordt de woordherkenning gestimuleerd.

RID

<https://www.rid.nl/ouder-en-kind/springkr8-bij-dyslexie/>

dyslexiebehandeling/bouwsteen-c
Citaat: Leestraining (**onder tijdsdruk**)

In artikel 3 zullen nog meer voorbeelden worden aangegeven van racende zorginstellingen.

Uit onderzoek (de Leeuw, 2015) is echter gebleken dat als men kinderen met leesproblemen aanspoort om snel te lezen dat contraproductief is voor het tekstbegrip. Het begrijpend lezen wordt bemoeilijkt. Dat is opmerkelijk omdat je dan de kinderen niet echt geholpen hebt. Dat betekent dat men in veel gevallen verkeerd bezig is met kinderen met leesproblemen. Bovendien moet in de diagnosestelling en de therapie het begrijpend lezen uiteindelijk leidend zijn. Als een kind wat langzaam leest en het tekstbegrip is goed, moet men zich afvragen of er sprake van een probleem is. Er is eigenlijk alleen een probleem als het kind niet op tijd (M6) de redzaamheidsnorm van 1 woord per seconde haalt. Onderweg naar M6 kan aan de hand van een grafiek bepaald worden of dat risico aanwezig is. Daarbij komt dat bij de externe hulpverlening veel aandacht wordt besteed aan het technisch lezen en aanzienlijk minder aan het begrijpend lezen.

Als bij het redzaamheidslezen niet de nadruk ligt op het snel kunnen lezen, maar het zoveel mogelijk bereiken van een minimaal leestempo. Dat heeft dat ook consequenties voor de therapie. Dan doet men lees oefeningen zonder tijdsdruk. Bovendien kan het weghalen van de tijdsdruk ook een bijdrage leveren aan het weghalen van de mogelijke stress. Bij het redzaamheidslezen wordt er gebruikgemaakt van het programma Leeshelden waarbij er ook niet aan racelezen wordt gedaan en er bovendien een koppeling wordt gelegd met de woordenschat.

3. Decodeertempo en decodeerkwaliteit

In het voorafgaande ging het vooral om het temporele aspect van het lezen. Het lezen heeft ook een kwaliteitsaspect en dat is de manier waarop het kind leest. Herkent het kind woorden volgens de directe route (in één keer het woord herkennen en zeggen) of heeft het de indirecte route nodig in vorm van bijvoorbeeld spellend lezen. Voor het begrijpend lezen is het leestempo waarschijnlijk minder van belang dan de manier waarop een kind leest. Een kind dat veel spellend of woordherhalend leest, haperend leest of zelfcorrecties uitvoert heeft eerder de kans dat het de greep op de inhoud verliest dan een kind dat langzaam leest. Uit mijn onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat eind groep 6 24,1% van de kinderen die hoorden tot de 10% zwakste lezers een A of B scoorden voor begrijpend lezen. Dat betekent dat het belangrijk is om ongewenst leesgedrag te begeleiden volgens de principes van ondersteuningsniveau 3, namelijk met behulp van de leesbegeleidingstechnieken uit Leeshelden.

2. Is de centrale rol bij dyslexie voor een woordtoets zoals de DMT legitiem?

Bij de bepaling van de ernst van een vermoeden van dyslexie wordt gebruikgemaakt van o.a. de DMT (of de Boom-woordtoets. In dit artikel wordt de vraag gesteld of een woordtoets het meest geschikte hulpmiddel is om de technisch leesvaardigheid te bepalen.

1. De originele DMT is niet geliefd

De originele Cito-DMT is niet geliefd in het veld. Dat heeft aan de ene kant te maken met het verplichtende karakter. Men moet de toets afnemen van het bevoegd gezag en men moet de toets afnemen in verband met de toelating voor de zorginstellingen voor dyslexie. Aan de andere kant redeneert men dat het bij het lezen gaat om het lezen van zinnen/teksten en niet van losse woorden. Bovendien ziet men bij de afname onnatuurlijk leesgedrag (Door Berends genoemd het blaffen van woorden) en leidt de afname ook vaak tot stress bij de kinderen.

2. En de alternatieven?

IEP heeft een woordtoets die eigenlijk onbruikbaar is en te veel ruis heeft in de afname en daardoor te weinig uniform af te nemen is. IEP maakt nu een toets waarmee de 10% zwakste lezers te signaleren zijn. Daarnaast is er nog de toets Technisch lezen Woorden van Boom. Die toets is ook niet echt beter dan de DMT. Op LinkedIn heb ik daar een uitgebreide recensie over geschreven. Zie: <https://www.linkedin.com/pulse/een-nieuwe-woordtoets-van-boom-echt-meerwaarde-luc-koning>

Veel leerkrachten denken dat het beter is om een teksttoets af te nemen zoals AVI-toets.

3. Wat is er mis met de gebruikte woordtoets zoals de DMT

1. De kinderen krijgen o.a. de opdracht snel te lezen. Daar gaat het al mis, want in artikel 1 heb ik uitgelegd dat de focus op snel lezen onjuist is. Kinderen gaan daardoor denken dat goed lezen, snel lezen is. Bovendien maken snelle lezers meer leesfouten dan kinderen die niet aangespoord worden snel te lezen.
2. Bij de DMT wordt er aan de hand van percentielen bepaald welke kwalificatie de leesprestatie krijgt. Hoe hoger, hoe beter. Dat is de vraag. Het gaat er bij

het lezen niet om wat kinderen maximaal kunnen met betrekking tot het leestempo, maar om wat minimaal nodig is, zodat het begrijpend lezen niet belemmerd wordt.

3. Er wordt bij de DMT te veel gekeken naar de totaalscore. Die optelling van de scores van de gelezen kaarten is niet een geheel getrouwe weergave van de leesprestatie. Stel twee kinderen: Kind A scoort 120 woorden, hetgeen op een bepaald moment gewenst is, maar het kind las 135 woorden en er zijn er 15 fout dan is die eindscore toch geen gewenste vorm van leesgedrag. Bij kind B dat ook 120 scoort, gaat het om een kind dat heel veel woorden leest op kaart 1 en 2 en maar heel weinig woorden op kaart 3. Dan is er ook sprake van een probleem ondanks dat de totaalscore goed is.
4. De DMT mist een systeem van leesgedragscategorieën die geregistreerd kunnen worden en een rol kunnen spelen bij de begeleiding van kinderen. Als een kind spellend leest vraagt het om andere hulp dan als het veel woorden dubbel leest. Het leesgedrag is een van de belangrijkste aanknopingspunten voor de speciale leesbegeleiding.
5. Kaart 3 van het Cito is voor E3 en M4 onbruikbaar omdat daar al vroeg bij de eerste 10 woorden veel te moeilijke woorden aangeboden worden.

4. Een pleidooi voor een goede woordtoets

In het redzaamheidsonderzoek hebben we gebruikgemaakt van een woordtoets (bestaande uit kaart 1 en 2 van de Cito-DMT en een nieuw ontwikkelde kaart 3):

1. Omdat de afname minder tijd kost dan het onderzoek met de AVI-kaarten waarbij je minimaal twee kaarten (en vaak meer) af moet nemen. Je moet daarbij immers voor zowel de nauwkeurigheid en de tijd het beheersingsniveau en het verwervingsniveau bepaald moet hebben.
2. De samenhang tussen de woordtoets en de AVI-toets is heel hoog ($r = .87$ voor de tijd en $r = .71$ voor de nauwkeurigheid. Kinderen die goed zijn bij het lezen van losse woorden zijn dat ook vaak bij het lezen van zinnen.
3. In het onderwijs wordt vaak tegengeworpen dat er kinderen zijn die een hoger niveau scoren bij de AVI-toets dan bij de DMT. Sommige kinderen scoren een lage C bij de DMT, maar scoren wel goed bij het lezen van teksten. De vraag is dan wat het echte leesniveau is. Kenmerkend voor het lezen van teksten is dat je moeilijk de woordbeeldautomatisering in kunt schatten omdat kinderen door de taalcontext geholpen kunnen worden bij het lezen. Dan ziet het er rooskleuriger uit dan het is. Dat betekent dat je met een woordtoets meer zuiver de woordbeeldautomatisering in kaart kunt brengen dan met een teksttoets. Dat in kaart brengen is belangrijk omdat het bij kinderen met automatiseringsproblemen op dit gebied aan te bevelen is om vroegtijdig speciale hulp te bieden. Met een teksttoets loop je de kans door het te rooskleurige beeld van de leesprestatie te laat te starten met hulp.
4. Een deel van de bezwaren met de DMT kunnen opgelost worden door niet de

toetsinstructie te geven snel te lezen. Binnen het redzaamheidsproject zijn de normen daarop afgesteld, lezen de kinderen met minder stress en maken ze minder leesfouten.

Yvonne Elling van Gerven · 1e

1 w (bijgewerkt) ***

Onderwijsadvies en begeleiding; gespecialiseerd in begrijpend lezen, taal gekoppeld aan wereldoriëntatie; gepe...

Gisteren heb ik bij mijn oude school nog bij groep 6 de DMT en enkele Avi' s afgenomen. Er wordt al jaren gewerkt volgens het Redzaamheidslezen. Het was opmerkelijk hoe goed er gelezen werd, maar vooral ook hoe nauwkeurig de kinderen lasen. Mooi om te zien dat het lezen volgens het Redzaamheidsprincipe zijn vruchten begint af te werpen.

5. Het handige van een woordtoets is dat ook de drie blokken van woordtypen op een eenvoudige manier beoordeeld kunnen worden. Het gaat dan om de volgende 3 typen: mkm-woorden, mmkmm-woorden, meerlettergrepige woorden. Binnen het redzaamheidslezen zijn er ook per woordblok normen voor de minimale beheersing en de foutentolerantie.
6. Hoewel er bij de traditionele Cito-DMT-afname ook mogelijkheden zijn kaart 1 te laten vervallen, blijkt dat het ook mogelijk is om bij bepaalde scores ook kaart 2 te laten vervallen of al in groep 4 helemaal met de afname van toets te stoppen, omdat er kinderen zijn die heel erg goed kunnen lezen en waarvan ook bekend is dat ze niet terugvallen in hun prestatie.
7. De woordtoets maakt het ook makkelijker te stoppen met de indeling in ABCDE of I, II, III, IV, V, maar met hulpvraagtypen te werken van kinderen die vragen om aan hun leesontwikkeling te werken zonder methode en gewoon met leesboekjes, kinderen die vragen om een leesmethode, kinderen die vragen om een leesmethode en extra oefenstof en kinderen die vragen om een leesmethode en begeleiding op ondersteuningsniveau 3. Zo komen we aan vier hulpvragen.
8. De beoordeling van een woordtoets is makkelijker omdat het om tellingen gaat van totaalscores, blokcores en fouten, terwijl het bij het AVI-onderzoek de vraag is wat je aan moet met kinderen die qua nauwkeurigheid veel zwakker zijn dan qua tempo.
9. Tenslotte komt het bij het AVI-lezen regelmatig voor dat een kind een bepaalde kaart niet binnen de normen lezen, maar een volgende kaart weer wel. Die opbouw in moeilijkheid klopt niet altijd 100%.

Dat betekent dat ondanks dat de DMT niet geliefd is er wel een vorm van afname van een woordtoets is die de bezwaren tegen de woordtoets wegneemt en uitermate efficiënt is in de wijze van gebruik.

5. Maar toch

Als u toch nog een toets af wilt nemen om vast te stellen HOE een kind een tekst leest,

kunt u ook gebruikmaken van de gratis teksttoets. Zie daarvoor de onderstaande link.
<https://www.pravoo.com/>
(kolom dyslexie)

3. Als het RID stelt dat na een dyslexiebehandeling 75% van de kinderen weer op groepsniveau functioneert, wat betekent dat dan?

Veel zorginstellingen rapporteren over hun succesvolle hulpverlening aan kinderen die de diagnose dyslexie hebben ontvangen. Daarbij gaat het om de vraag hoeveel kinderen na de behandeling op het niveau van de groepsgenoten functioneren. Die successcijfers variëren van 20% tot 75%. Dat geeft te denken.

3.1. Wat betekenen die herstelpercentages?

Het is belangrijk dat u zich realiseert wat het betekent dat 75% (eerlijk gezegd: bijna niet te geloven) van de kinderen die ooit de diagnose dyslexie hebben gehad, na de behandeling door de zorginstelling RID het niveau van de groepsgenoten hebben gehaald. Stel een kind zit eind groep 4 (dl. 20) en leest op niveau M3 (dle=5). Dan wordt het 10 maanden begeleid. De groepsgenoten zitten dan eind groep 5 (dl 30). Het kind heeft dan in 10 maanden een ontwikkeling doorgemaakt overeenkomstig 25 maanden leesonderwijs, terwijl de groepsgenoten een ontwikkeling door hebben gemaakt van 10 maanden.

Dat betekent maar één ding, namelijk dat het kind in de periode daarvoor geen dyslexie hebt gehad omdat dyslexie ernstig is, maar ook persistent (lees: blijvend).

Dat wil zeggen dat het percentage vals-positieve diagnoses heel hoog is. Het betekent

ook dat veel kinderen die dit behandelingssucces hebben behaald, vaak toch gewoon gebruik blijven maken van de voordelen van de dyslexie-diagnose. Ook opvallend van deze cijfers is dat de verschillen tussen de behandelinstellingen zo groot zijn. Waarom halen niet alle instellingen die 75%? Laat al die andere instellingen naar het RID gaan en vragen waarom zij zoveel succes hebben.

3.2. Wat doen ze in die zorginstellingen dat zo'n resultaat oplevert?

Het antwoord op deze vraag is: niets bijzonders. Niet iets dat een leerkracht, leerkracht-taalspecialist, een leerkracht-leesspecialist, een logopedist of remedial-teacher met een goede cursus ook niet zou kunnen. Ze optimaliseren in die instituten de klank-tekenkoppeling en wat ze verder doen is gewoon heel gestructureerd, instruerend en planmatig lezen met de kinderen en veel oefenen. Soms maken ze gebruik van speciale computerprogramma's die makkelijk in het gebruik zijn.

Er wordt in elk geval ook veel geraced met de kinderen. Enkele voorbeelden:

Expertisecentrum dyslexie

<https://www.expertisecentrum-dyslexie.nl/dyslexiebehandeling/opbouw-behandeling>

Citaat: Door herhaald lezen met **tijdsmeting** en het flitsen van letters en woorden wordt de woordherkenning gestimuleerd.

RID

<https://www.rid.nl/ouder-en-kind/springkr8-bij-dyslexie/dyslexiebehandeling/bouwsteen-c>

Citaat: Leestraining (**onder tijdsdruk**)

Algemeen

Er wordt veel gestampt om de leessnelheid te verhogen (Steunpunt Dyslexie over de OCRN-behandeling) en er wordt aan 'sjees'lezen gedaan Een vertegenwoordiger van zorginstelling 1801 (Vroeger Marant) gaf aan "dat het lezen onder tijdsdruk niet voor alle kinderen makkelijk is en dat men het daarom tijdens de behandelingen (!) oefent."

In artikel 1 is weergegeven dat racen met kinderen met leesproblemen contraproductief is voor het begrijpend lezen en in het algemeen gesteld is er geen evidentie voor racen. Herhalend lezen is zinvol, maar zonder stopwatch of zandloper.

Ook proberen de zorginstellingen kinderen die in de put zitten weer geloof in zichzelf te laten krijgen. Dat is alles. Zinvol, maar niet moeilijk.

Deze gegevens ondersteunen ook de visie van veel mensen dat het dyslexieconstruct eigenlijk een onderwijstekort aangeeft. Scholen zullen dan wel de vraag stellen waar zij de ruimte en tijd vandaan moeten halen om die speciale leesbegeleiding te realiseren.

ren. Logopedisten en remedial-teachers willen daar trouwens graag bij helpen.

3.3 Wat moeten we hiermee?

Er is dus iets mis met de dyslexiefabriek die in de loop van de jaren zich heeft ontwikkeld. Follow the money sprak in 2019 over de gouden handel van de dyslexie-industrie waarin allerlei investeerders proberen om veel geld te verdienen. Per kind werden de kosten geschat op € 4445. Hoe is dat zo gekomen?

De oorzaak van deze ontwikkeling is dat de zorg voor kinderen met leesproblemen uit het onderwijs gehaald is en valt onder de jeugdwet. Dat had nooit moeten gebeuren. Er is door Kamerlid Peters een wetsvoorstel ingediend om de gelden (meer dan 100 miljoen) onder te brengen bij de samenwerkingsverbanden. Opvallend zijn de vele dyslexiecoaches die zich meestal als ervaringsdeskundige op de markt werpen en van ieder kind met leesproblemen graag een probleemkind maken.

Ik ben zelf een voorstander om het geormerkte geld onder te brengen bij de schoolbesturen. Daar hoort het omdat het een onderwijsprobleem is. Die kunnen dan op of in de nabijheid van de scholen zelf hulpverleners met kinderen met leesproblemen laten werken met daarbij de verplichting dat er vanuit ieder behandeling wordt aangegeven wat men daarvan in de klas ook zou kunnen doen en hoe men leesproblemen kan voorkomen. Dat zal door het lerarentekort niet allemaal mogelijk zijn en daarom kan een deel van de huidige zorgfunctionarissen de leerkrachten ook ontlasten door in de school zelf de hulp te bieden. Dat scheelt veel reistijd, is schoolnabij, ontlast de leerkracht en kan ook leiden tot verbeteren van de hulp in de klas door de leerkracht, omdat immers gebleken is dat er veel mogelijk is met betrekking tot de leesontwikkeling bij kinderen die horen tot de 10% zwakste lezers.

3.4 Zijn er dan geen kinderen met dyslexie?

Ja, die zijn er. Er zijn zelfs kinderen met alexie. Om de diagnose dyslexie te kunnen hanteren is er, gezien het hoge herstelpercentage, zoals weergegeven in paragraaf 3.1, een andere definitie nodig. Die definitie is in het eerste artikel weergegeven, namelijk: *Dyslexie is een voor de functionele geletterdheid (Leesredzaamheid) persistente, ontoereikende leesvaardigheid, ondanks de geboden speciale leesbegeleiding.* Vooral dat laatste is van belang en betekent dat pas als een kind intensief is begeleid en er is/blijft sprake van een afgeplatte ontwikkeling dan is de diagnose dyslexie gerechtvaardigd is. Ruim gerekend gaat het bij de kinderen die bij het RID worden aangemeld om 25% van de 10% zwakste lezers (strenger gerekend om 25% van de 6,7% zwakste lezers) en dat is een prevalentiepercentage van 2,5%.

De orthopedagogiek moet meer expertise ontwikkelen voor die 2,5% zeer zwakke lezers. Als men nu 75% van de kind op groepsniveau kan brengen dan was er sprake van wat we wel *-laaghangend fruit-* noemen. Voor die 2,5% is betere hulp nodig. Wat de zorginstellingen nu doen is helemaal niet zo ingewikkeld, zoals in het voorafgaande weergegeven, dat het alleen door orthopedagogen uitgevoerd kan worden. Op de

hulp aan deze zeer zwakke lezers mag helemaal niet bezuinigd worden.

Bronnen

De Leeuw, L. (2015). Understandig reading comprehension processes across the primary grades, Nijmegen, KUN.

Inspectie van het onderwijs. (2019). Dyslexieverklaringen. Utrecht, inspectie onderwijs.

Koning, L.J. (2019). Begeleiding van kinderen met leesproblemen: discussie met Marant over Letterster. Geraadpleegd op 30-12-2019 via <https://www.linkedin.com/pulse/begeleiding-van-kinderen-met-leesproblemen-discussie-marant-koning/?originalSubdomain=nl>

Koning, L.J. (2023) Leeshelden. Berkel-Enschot, Brightskills.

Koning, L.J. (2024) Redzaamheidslezen. Proefschrift in voorbereiding